

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.21.811/2013/4.

A Kúria dr. Sáray Balázs ügyvéd (Sáray Ügyvédi Iroda) által képviselt I. rendű és II. rendű felperesnek jogtanácsos által képviselt alperes ellen biztosítási szolgáltatás iránt a Szombathelyi Törvényszék előtt 17.P.20.542/2011. számon megindított perében a Győri Ítéltábla 2013. október 3. napján meghozott Pf.III.20.056/2013/4. számú jogerős ítéletével szemben az alperes 2013. december 18. napján 59. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felperesek 2011. augusztus 1. napján előterjesztett, majd módosított keresetükben 5.800.000 forint épületkár, ennek a káresemény bekövetkezésétől számított késedelmi kamata, továbbá 2.605.225 forint hulladékeltakarítási költség megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Előadták, hogy tulajdonukat képező hétvégi házas ingatlanra az alperesnél Házőrző Családi Otthonbiztosítással rendelkeztek. Az ingatlanon 2010. február 7. napján tűzkár biztosítási esemény történt, ennek során az épület teljesen leégett. Az épületre alperes a felperesek által közölt 12.322.144 forint kárral szemben csak 800.000 forintot térített. Az alperes azzal zárkozott el a további térítéstől, hogy a helyreállítási értéket csak számlával igazoltan fizeti ki, azonban a felperesek igazolták, hogy az épület újraépítésére nem kaphatnak engedélyt a hatályos településrendezési terv értelmében. Az alperes a biztosítás szerint kötelezettséget vállalt arra, hogy tűzkár esetén az újraépítési vagy forgalmi értéken téríti a kárt. Az alperes annak ellenére ragaszkodik a térítésnél az újraépítés költségéhez, hogy igazolták a szakhatóságok nem engedélyeznék az újraépítést. Az ingatlan forgalmi értéke a káresemény előtt 8.900.000 forint volt. A forgalmi érték és a tűzkárból eredő törmelék elszállítási költsége összegéből levonásba helyezték a már teljesített 800.000 forintot, és ennek megfelelően kérték az alperes kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azt nem vitatta, hogy a vagyonbiztosítási szerződés szerint biztosítási esemény történt. A biztosítási összeg azonban építmény esetén az újraépítési költséget jelenti, és ez nem azonos azzal az összeggel, ami a biztosítási esemény bekövetkezésekor az alperest terheli. A biztosítási feltételek pontosan definiálják a teljes kár, az újraépítés és a forgalmi érték fogalmát. Forgalmi érték az adott ingatlan helyi viszonyainak megfelelő, a kár időpontját közvetlenül megelőző állapot szerinti piaci érték. Az épület újraépítési, helyreállítási értéke és a maradvánnyal csökkentett forgalmi értéke közötti különbség megtérítésére csak akkor köteles, ha az épület újjáépítése, helyreállítása a kockázatviselés helyén, számlával igazoltan, ténylegesen megtörténik. Az adott esetben az újraépítés nem történt meg, és ennek indoka a biztosítási szerződés szempontjából közömbös. Az alperes által beszerzett szakértői vélemény szerint a káresemény bekövetkezésekor a faház forgalmi értéke 800.000 forint volt. A felperesek által csatolt szakértői vélemény összecszerűsége vonatkozó megállapításait nem fogadta el. Mivel a károsodott építmény nem állítható helyre, a kár teljes kárnak minősül, és a szabályzat szerint - az ott írt feltételekkel a forgalmi érték térítendő, de nem az egész építményé, hanem csak a leégett faházé. A pincerész nem károsodott. Jelezte, hogy a szerződés a Zrt. javára kedvezményezett kiötést tartalmazott, ezért a felperesek a saját részükre történő teljesítést nem igényelhetnek.

A Szombathelyi Törvényszék 2012. december 10. napján meghozott 17.P.20.542/2011/50. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Zrt. meghatározott számú számláira utalással 8.405.225 forintot, 5.800.000 forint után 2010. február 7. napjától a kifizetés napjáig a törvényes mértékű késedelmi kamatot, valamint 89.400 forint perköltséget, 420.260 forint+áfa ügyvédi költséget. Kötelezte az alperest az állam javára az illetékes adóhatóság felhívására 504.315 forint eljárási illeték megfizetésére, míg rendelkezése szerint a további 101.685 forint eljárási illeték az állam terhén marad. Kötelezte az alperest az állam javára 423.860 forint feljegyzett szakértői díj megfizetésére, 86.815 forint szakértői díjról pedig akként rendelkezett, hogy az állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 536. § (1) és (2) bekezdésének ismertetése után rögzítette, hogy a felek között nem volt vita a tekintetben, hogy az alperest a 2009. december 10. napján megkötött Házörző Családi Otthonbiztosítás alapján a 2010. február 7. napján bekövetkezett káresemény miatt az elpusztult épület forgalmi értéke illetve a romeltakarítás költsége megtérítése terheli. A jogalap kérdésében az elsőfokú bíróság a felek egyező nyilatkozatára utalt (Pp. 163. § (2) bekezdés).

Az összecszerűség megállapításához rendelkezésre állt a 2003. augusztus 7. napján kelt, a Zrt. által készített értébecslés, ami a lakóház forgalmi értékét 8.476.000 forintban, a telek értékét 553.000 forintban, az ingatlan egészének értékét 9.029.000 forintban határozta meg. Az alperes által felkért szakértő a faház aktuális újraépítési költségét 3.660.000 forint+áfa, azaz 4.582.500 forintban, a faház forgalmi értékét 800.000 forintban határozta meg. A nem peres eljárás során kirendelt igazságügyi szakértő az ingatlan forgalmi értékét 8.900.000 forintban határozta meg. A szakértőket az elsőfokú bíróság egymás jelenlétében meghallgatta, de közöttük az ellentmondás nem volt feloldható, ezért maga is szakértőt rendelt ki, aki a felépítmények káreseménykori forgalmi értékét 7.500.000 forintban határozta meg. Az elsőfokú bíróság ezt fogadta el a tényállás alapjául. A nem peres és a peres eljárásban kirendelt szakértők együttes meghallgatása eredményeként megállapította, hogy közöttük az eltérés időbeli, és az összehasonlításhoz felhasznált ingatlanok tulajdonságaiban állt. A perben beszerzett szakértői vélemény olyan összehasonlító adatokkal készült, amelyek könnyűszerkezetes ingatlanokra vonatkoztak, mint amilyen a per tárgyát képező is volt. A perben kirendelt szakértő tehát 7.500.000 forint forgalmi értéket adott meg, abból az elsőfokú bíróság levonásba helyezte az alperes által már teljesített 800.000 forintot, továbbá az ingatlan káreseménykori 900.000 forintos forgalmi értékét. Így az ingatlanban okozott kárt 5.800.000 forintban határozta meg, és ennek a káreseménytől (Ptk. 360. § (1), (2) bekezdés), 2010. február 7. napjától számított a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére kötelezte az alperest.

A romeltakarítás költségeire ugyancsak szakértőt rendelt ki. E szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az ingatlan tetőfedése sík pala volt, a tűzben megsemmisült tető faanyaga veszélyes hulladéknak minősült. A tűz következtében keletkezett hulladékfélék szakszerű kezelése, ártalmatlanítása szükséges, mely feladatot hulladékkezelési szakértelemmel rendelkező vállalkozó végezhet el. Az alperes felkérésére készült magánszakértői vélemény is tartalmazta, hogy a „szétszóródott paláról fel lehet tételezni, hogy azbeszttel szennyezett, azt szakcéggel veszélyes anyagként a területről, a talaj felszínéről gondosan össze kell gyűjteni és elszállíttatni. A romeltakarítás során a veszélyes hulladékokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket be kell tartani. A szakértő a romeltakarítás költségét 2.600.000-3.000.000 forintban határozta meg. Figyelemmel a felperesek által csatolt árajánlatokra, mely közül az egyik 2.605.225 forint összegre vonatkozott, ezen összeg erejéig találta alaposnak a felperesek romeltakarítási költség megtérítésére irányuló keresetét.

A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján döntött.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett a marasztalás 4.090.322 Ft-ra történő leszállítása, ennek hiányában az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság újabb határozat hozatalára utasítása végett.

A Győri Ítéltábla 2013. október 3. napján meghozott Pf.III.20.056/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és a kamatfizetési kötelezettség kezdőidőpontját 2010. március 31. napjában határozta meg. Kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül leletezés terhe mellett rójon le 71.192 forint eljárási illetéket, amelynek viselésére is köteles. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a Zrt. meghatározott számú számlájára utalással 100.000 forint másodfokú perköltséget.

A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az a fellebbezési szakban is irányadó volt, és a tényállásból helytálló jogi következtetéseket levonva kötelezte az alperest a felpereseket ért kár vagyonbiztosítás alapján történő megtérítésére. Az érdemi döntéssel és annak indokaival is egyetértett.

A perben beszerzett ingatlanforgalmi szakvéleményt illetően kifejtette, hogy a felek biztosítási jogviszonyában az ÁSZF H) pontjában rögzített meghatározása szerint a forgalmi érték - amit az alperes a szerződés értelmében téríteni köteles - az adott ingatlan helyi viszonyoknak megfelelő, a kár időpontját közvetlenül megelőző állapot szerinti piaci értéke. A forgalmi érték meghatározása szempontjából releváns időpontban, a károsodást megelőzően a felperesek ingatlana huzamosabb lakhatásra is alkalmas, komfortos, kb. 60 m² hasznos lakótérrel rendelkező nyaralóház volt, és ezt a funkciót várhatóan több évtizedig betöltötte volna. A rendeltetésszerű használatra hosszú távon is alkalmas üdülőtelek és felépítmény káreseménykori piaci értékét csekély mértékben befolyásolja az a körülmény, hogy a későbbiekben az ingatlanon újabb épület nem létesíthető, ha a jogszabályi környezet nem változik. A károsodás időpontjában a beépíthetőségnek nincs döntő jelentősége abban az esetben, ha az ingatlanon már olyan lakható épület áll, amely megfelelő állagmegórással rendeltetését, funkcióját huzamosabb ideig is betölti. A kirendelt szakértő helytállóan vette alapul a környékbeli, hasonló paraméterekkel rendelkező, de építési teleknek minősülő házas ingatlanok adóhatóságtól beszerzett adatait. A szakvélemény nincs ellentétben azzal a ténnyel, hogy 2003-ban a felperesek az ingatlant 4.200.000 forintért vették meg. Az összegek különbözőségét indokolja a jelentős időbeli eltérés és az a körülmény is, hogy a felperesek az építményt 2005-ben felújították. A fellebbezés kiemelt értékcsökkentő tényezőnek tartotta az épület korát, a felhasznált anyagok minőségét, a hatályos szabályokat ki nem elégítő szigetelést. Ezeket a körülményeket a kirendelt

szakértő a vizsgálat tárgyává tette, és a forgalmi érték meghatározása során értékelte. Ezek a szempontok a szakértő által becsült forgalmi érték további csökkentését nem indokolják. Az alperes felkérésére eljáró szakértő ingatlanforgalmi szakterületre jogosultsággal nem rendelkezett, ezért szakvéleményében írtak nem alkalmasak a peren kívüli eljárásban, majd a perben beszerzett, lényegileg azonos szakvélemények cáfolatára. A 7.500.000 forint összegű, megalapozott értékmeghatározásból az elsőfokú bíróság által levezetett, az alperest terhelő forgalmi értéktérítési kötelezettség 5.800.000 forint erejéig helytálló. Az elsőfokú bíróság nem vétett számítási hibát. Az ingóságokra teljesített kifizetéseket a biztosított ingatlanra tekintettel térítendő összegre nem lehet elszámolni.

Az alperes a romeltakarítás költségét a Bit. 96. § (6) bekezdése alapján arra hivatkozással is vitatta, hogy az elsőfokú bíróság azt számla hiányában is áfával növelt összegben ítélte meg. Az ÁSZF H) 7. pontja a károsodott vagyontárgy számla nélküli javítása, helyreállítása esetén a kár időpontjában fennálló átlagos nettó helyreállítási költséget rendeli megtéríteni. A romeltakarítás költségeinél azonban ilyen kikötést nem tartalmaz. A felperesek a rom-, törmelék- és veszélyes hulladék összegyűjtésére és elszállítására megrendelt szolgáltatás ellenértékének megfizetésekor az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 2. § a) pontja értelmében áfát kötelesek fizetni. E körben felmerülő kiadásuk a romeltakarítás áfával terhelt költsége, és ennek megtérítésére az alperes az ÁSZF D) pontja alapján számlabemutatás kikötése nélkül vállalt kötelezettséget. A Bit. fellebbezésben felhívott rendelkezése a biztosítótársaságra irányadó kötelezettséget fogalmaz meg. Az alperes a romeltakarítás költségét 590.322 forintban fogadta el. Az alperes szerint a tűzeset miatt keletkezett törmelék mennyisége, elhelyezkedése a talajcserét nem indokolja, a perben kirendelt szakértő által meghatározott romeltakarítási költségbecslés eltúlzott. A másodfokú bíróság szerint a perben kirendelt szakértő okszerűen fejtette ki, hogy az épületet fedő kb. 70 m² veszélyes hulladéknak minősülő síkpala a tűz és az oltási munkák miatt néhány cm méretűre darabolódva az érintett telken és környékén szétszóródott. A biztosítási esemény óta több év telt el, az időjárás és a növényi vegetáció kizárja annak lehetőségét, hogy a síkpala a földfelszínről elkülönülten, darabonként összegyűjthető legyen. A terület megtisztítására, a törmelék elszállítása csak az azt magában hordozó, pontosan meg nem határozható mennyiségű felszíni talajréteg elszállításával együtt oldható meg. A kirendelt szakértő ennek becsült költségét 2.700.000-3.000.000 forint közé tette. A becsült költséget nemcsak az elvégzendő munka volumene, a hulladék veszélyességének specialitása indokolja, hanem a felperesek által beszerzett konkrét árajánlatok is alátámasztják. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú ítélet megalapozottan határozta meg az alperes által ezen a címen térítendő költséget.

Helytállónak minősítette viszont a fellebbezést a kamatfizetés kezdőnapját illetően. Az ÁSZF M) pontja szerint a kárigény elbírálásához szükséges legutolsó okirat biztosítóhoz érkezését követő 15. nappal válik esedékessé a térítési kötelezettség, ezért a kamatfizetés kezdőnapját 2010. március 31. napjában határozta meg.

A perköltség tárgyában a rendelkezését a Pp. 78. § (1) bekezdésével, az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1), 74. § (2) bekezdésével, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjával és (5) bekezdésével indokolta.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és marasztalásának 4.400.322 forintra történő leszállítását, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a tényállást helyesen állapították meg, de abból a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével, a bizonyítékok iratellenes és nem megfelelő súllyal történő értékelésével helytelen jogi következtetést vontak le, megsértették a Bit. 96. § (6) bekezdését. A forgalmi érték meghatározását illetően kifogásolta, hogy a telek a hatályos szabályok szerint nem minősül építési teleknek, míg az összehasonlító adatok szerinti ingatlanok beépíthetők. A per tárgyát képező ingatlan a felépítmény nélkül szinte teljesen értéktelen. Értékcsökkentő tényezőnek minősül az épület kora, a felhasznált anyagok minősége, és hogy állandó lakhatásra nem alkalmas. Hangsúlyozta, hogy 2003-ban a felperesek az ingatlant 4.200.000 forintért vették meg. Figyelemmel az ingatlanok árváltozására, az érték 2010-re nem érhetette el a 7.500.000 forintot, az legfeljebb 5.500.000 forint lehetett. Az eljáró bíróságok a perben kirendelt szakértő véleményét túl, más bizonyítékokat alul értékelték. Ha az ingatlan forgalmi értéke 5.500.000 forint, melyből a telek értéke 590.000 forint, a felépítmény forgalmi értéke 4.910.000 forint, a maradvány pedig 300.000 forint, úgy a biztosítási szolgáltatásként 4.610.000 forint adódik, melyből levonandó a már teljesített 800.000 forint, vagyis a fennmaradó tartozás 3.810.000 forint. A szabályzat értelmében az alperes megtéríti a biztosítási eseménnyel összefüggésben szükségszerűen és indokoltan felmerült, igazolt költségeket. A rom- és törmelékeltakarítás költsége még nem merült fel, mert nem történt meg, A megtörténtéig nemcsak a bruttó, de a nettó ellenértékre sem tarthatnak igényt a felperesek a szerződés rendelkezései szerint. A felperesek általános forgalmi adót nem fizettek, ha alanyi adómentes vállalkozót bíznak meg a munkával, nem is kell fizetniük. A Bit. 96. § (6) bekezdése megalkotásával a jogalkotónak az volt a szándéka, hogy a biztosító csak akkor fizesse meg a szolgáltatásra jutó áfát, ha azt az adott szolgáltatás után felszámították, illetve tovább hárították. Az a

körülmény, hogy a szabályzat a romeltakarításnál nem tesz különbséget a bruttó vagy nettó költség között, nem jelenti, hogy ezzel a bruttó összeg megfizetésére vállalt volna kötelezettséget. A fel nem számított áfa megtérítésével a felperesek jogalap nélkül gazdagodnának, és ez a káron szerzés tilalmába ütközne. A rom- és törmelékeltakarítás a helyreállítás részét képező tevékenység, a helyreállításra vonatkozó szerződési rendelkezések erre is irányadóak, ezért számla hiányában csak a nettó értéket kötelesek megfizetni. Vitatta, hogy a területen szétszóródott törmelék oly mértékben károsítaná a környezetet, mint azt a perben kirendelt szakértő megállapította. A szakértő nem végzett sem mechanikai feltárást, sem mintavételt a palából, illetve a talajból. A talaj szennyezettsége szemrevételezéssel nem állapítható meg. A szakértő nem adott szakértői eszközökkel, módszerekkel kimunkált választ a romok eltakarításának költségére, csak a rendelkezésére álló árajánlatokat vette alapul. A rom- és törmelékeltakarítás költsége nettó 590.322 forintban fogadható el. Megfelelő szerszámokkal a néhány centiméter mélyre fúródott pala maradéktalanul eltávolítható a területről. Felvetette, hogy a felperesek eleget tettek-e a szerződésben vállalt kárenyhítési kötelezettségüknek. Nem lett volna akadálya, hogy a káresemény után a romokat és törmeléket indokolatlan többletkiadások nélkül maguk összegyűjtsék és elszállíttassák.

A felperesek a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. A másodfokú bíróság a felek jogviszonyában irányadó forgalmi értéket vette figyelembe, azaz az ingatlan káresemény időpontját közvetlenül megelőző állapot szerinti piaci értékét. Ezért a szakértők az ingatlan értékét a rajta álló épülettel együtt határozták meg, és a beépíthetetlen telek csak a maradványérték körében jut jelentőséghez. A károsodás időpontjában a beépíthetőségnek nincs döntő jelentősége abban az esetben, ha az ingatlanon már áll olyan lakóépület, amely megfelelő állagmegórással rendeltetését, funkcióját huzamosabb ideig is betölti. A kirendelt szakértő értékelte, hogy az ingatlan állandó használatra nem volt alkalmas, értékelte a felépítmény műszaki értékét, állagát. Az érték meghatározására a káresemény időpontja az irányadó. A felülvizsgálati kérelem nem hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság valamely bizonyítékot figyelmen kívül hagyott volna. A mérlegelés során egyik következtetése sem volt okszerűtlen. Az aggálytalan szakvélemény figyelembevételével nem sérti a logika szabályait. A felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Kúria a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján dönt, a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye. A felülvizsgálati kérelemhez csatolt elemzés sem vehető figyelembe. A romeltakarítás költségét illetően előadta, hogy azt az elsőfokú bíróság a szakértői véleményezés, az árajánlatok alapján ellentmondásmentesen állapította meg. A biztosítási szerződés eltérő helyen határozza

meg a kár összegét, azon belül a javítás és helyreállítás költségét, és más helyen a költségeket, amit az alperes térít. Az utóbbi esetén nincs olyan kitétel, hogy csak számla ellenében téríti annak áfatartalmát. A kárenyhítési kötelezettség felvetése a felülvizsgálati eljárásban nem lehetséges, mert az a megelőző eljárásnak nem volt tárgya.

A felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet jogszabálysértését abban jelölte meg, hogy a bizonyítás eredményének mérlegelésekor a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértette a forgalmi érték illetve a romeltakarítási költség meghatározásakor. Emellett azösszagszerűségek megállapításánál figyelmen kívül hagyta a felpereseket terhelő - a szerződésben vállalt - kárenyhítési kötelezettséget. A Kúria a jogerős ítéletet ebben a keretben vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem alapos.

A jogerős ítélet felülvizsgálatára a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében csak jogszabálysértés miatt van mód, a perben támadott jogerős ítélet azonban nem jogszabálysértő.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A törvény idézett rendelkezésének a megsértése csak abban a kivételes esetben állapítható meg, és csak akkor szolgálhat kellő alapul a felülvizsgálathoz, ha a bíróság iratellenes, ellentmondó, a per adataiból okszerűen nem következő megállapítást tett, vagy a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével helytelen ténybeli következtetésre jutott. Jelen ügyben a Kúria álláspontja szerint ilyen nem történt.

A felperesek tulajdonát képező ingatlan forgalmi értékét illetően a felülvizsgálati kérelem lényegében a bizonyítékok felülmérlegelésére irányult. A jogerős ítélet azonban megalapozottan indult ki a perben kirendelt ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményéből, melyet megerősített az előzményi peren kívüli eljárásban kirendelt szakértő véleménye is. A szakértői vélemény helyesen vette számba az értéket pozitív és negatív módon befolyásoló tényezőket. Ezekhez a Kúria annyit fűz, hogy az adott környéken érvényesülő beépítési korlátozás (beépítési kizártság) éppen hogy növeli a meglévő épületek forgalmi értékét, mert egy megsemmisülés után nincs mód az újraépítésre, és az adott környezetben csak a már beépített ingatlanok közül lehet választani. A tulajdonost pedig azért éri nagyobb kár az épülete megsemmisülésével, mert nem lesz módja újraépíteni. Az alperes felülvizsgálati kérelmében írt forgalmi érték számítás semmilyen

módon nem vezethető le a jogerős ítélet meghozataláig rendelkezésre álló bizonyítás anyagából.

A romeltakarítás és veszélyes hulladék elszállítási költségét illetően a felülvizsgálati kérelemben írtösszagszerűség sem feleltethető meg a rendelkezésre álló bizonyítékoknak, azt csak az alperes felkérésére eljáró szakértők magánszakértői véleménye tartalmazza. Az ítélet alapjául szolgáló a Kft. által 2010. júniusában összeállított árajánlat 2.084.180 forint+áfa (akkor még 25%) vagyis 2.605.225 forintot határozott meg a bontás, hulladékelszállítás és eltakarítás költségeként. A Kft. 2010. júniusi költségvetési főösszesítője is tartalmazta az áfafizetési kötelezettséget, míg a kirendelt szakértő által megkeresett Kft. 2013. márciusi árajánlata hangsúlyozta, ahogy az ajánlatban szereplő összegek az áfát nem tartalmazzák. A Bit. 96. § (6) bekezdése a biztosítóra nézve határoz meg kötelezettséget, és nem a biztosítottal megkötött polgári jogi jogviszonyra vonatkozik. Ha az adott biztosítási szerződésben e törvényi rendelkezésnek megfelelő tartalom nem szerepel, az polgári jogi jogviszonyban nem vehető figyelembe. Itt kap jelentőséget, hogy az alperes ténylegesen a felperesekkel szemben nem kártérítéssel tartozik, hanem a biztosítási szerződésben foglaltak teljesítésével, minthogy biztosítási esemény következett be. Az alperes kötelezettsége csak áttételesen kapcsolódik a kártérítés szabályaihoz. A biztosítási szabályzat D) pontja alatt az szerepel, hogy az alperes a biztosítási eseménnyel okozati összefüggésben szükségszerűen és indokoltan felmerült és igazolt költségeket fizeti meg, ezek között szabályozza első helyen a rom- és törmelékeltakarítás költségét. A romeltakarítás költségének felmerülte az alperes által sem volt vitatott. Kifogása alapjául az szolgált, hogy a tevékenységet a felperesek még nem végeztették el, és ebből adódóan ennek sem nettó, sem bruttó költségét nem fizették meg. Az alperes szabályzata azonban e költségtípusnál nem írta elő, hogy csak a számlával igazolt összagszerűséget téríti, a térítést nem kötötte számla bemutatásához. A költség nemcsak számlával, hanem szakvéleménnyel vagy árajánlattal is igazolható Megjegyzi a Kúria, hogy az adott tevékenységet csak szakmai kompetenciával rendelkező cégek végezhetik, melyből következik, hogy tevékenységük ellenértéke áfaköteles. Az a perben nem vitatható, hogy a tűz miatt megsemmisült épület tetőfedésére használt síkpala - a megsemmisülés folytán - veszélyes hulladéknak minősül, kezelésére az erre irányadó szabályokat kell alkalmazni. A szakértői vélemény alapján egyértelmű, hogy a különböző méretűvé töredezett, a tűz és az oltás miatt az ingatlan egészére eljutó anyagmaradványok egyenként, ahogy ez az alperes által felkért magánszakértő véleményéből következik, nem gyűjthetők össze, ezért indokolt a perben kirendelt szakértő által meghatározott, a talajfelszín eltávolítását is magában foglaló mentesítés elvégzése.

Végül az alperes a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy a romeltakarítás körében a felperesek nem tettek eleget a kárelhárítási kötelezettségüknek. Tény, hogy a szabályzat L) pontja tartalmazza a biztosított kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettségét, ez utóbbi körében a biztosítottat terhelő kötelezettséget nem fejtette ki. A felperesek ilyen téren megállapítható mulasztására, mint tényre az alperes a jogerős ítélet meghozataláig nem hivatkozott, ezzel a kérdéssel az első- és másodfokú bíróságnak nem kellett foglalkoznia. A kárenyhítési kötelezettség elmulasztását ilyen körülmények között a felülvizsgálati kérelem eredményesen nem hívhatja fel.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A sikertelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel az alperes köteles a felperesek képviselőjével felmerült költséget megtéríteni (Pp. 270. § (1) bekezdés, 75. § (2), 78. § (1) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdés).

Budapest, 2014. március 19.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k.
előadó bíró Dr. Demény Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő